

Tô Huy Rßa là ai?

Cußc chßy đua làm chß "nhà Đß" - TBT ĐCSVN đời thứ 14 - đang đßn hßi nßc rút. Các nhân vßt chß chßt đã lßn lßt xußt hißn, vào cußc, đßy không khí cußc đua đßn cao trào. Tôi đã đißm 3 khuôn mßt mà "mßi ngßi i mßi vß" vßi các sßc thái, đßm nhßt khác nhau... Bài vißt này nghiên cßu: ßng cß viên thßt : ßy viên BCT, Bí Thß Trung ßng Đßng - Trßng ban tuyên hußn Trung ßng - Tô Huy Rßa (THR), ngßi i mßi nßi lên tß cußi năm 2008 vßi "cßng lĩnh tranh cß" có bài bßn, hß thßng, khá ßn tßng.

Tô Huy Rßa là ai?

Tß lißu vß ông rßt ít: Tßng giß chßc Giám đßc hßc vißn chính trß qußc gia, Trßng ban tßt ßng – văn hóa thành uß thành phß Hß Chí Minh (1), bí thß thành uß Hßi Phòng. Tß đißn Wikipedia chß ghi vßn tßt: Tô Huy Rßa sinh năm 1947, quê xã Qußng Thái huyßn Qußng Xßng, tßnh Thanh Hóa, tßt nghißp khoa Toán, Đßi hßc Tßng hßp Hà Nßi, rßi có thêm hßc vß tißn sĩ Trißt hßc.

Đßi hßi ĐCSVN khóa 9 (2001 – 2006), Tô Huy Rßa đßc vào BCH Tß. Khóa 10 (2006 – 2011) trúng cß tißp. Ngày 8 tháng 5 năm 2007 đßc giao trßng trách Trßng ban tuyên hußn Tß. Tißn sĩ - trßng ban Tô Huy Rßa càng thß hißn rõ tß tßng, quan đißm tißp tßc duy trì hßc thuyßt Mác – Lê, cùng đßng lßi XHCN ß Vißt Nam, thông qua nhßng bài vißt đßng báo, bài nói chuyßn đây đó... Chúng ta chß chßn 3 đoßn văn trong sß đó - đß nghiên cßu, phân tích.

Đoạn 1:

”... chú trưởng đoàn báo về để cấp, chỉ quy, toàn về lãnh thổ, chỉ ng
lỗi xâm lược bên ngoài. Tuy nhiên về nhiệm vụ báo về Tổ quốc
hiện nay gần mặt tiêu trên về nhiệm vụ báo về để, nhân dân và báo
về chỉ để xã hội chỉ nghĩa...”

Ông Tô xấp, gần – ”chỉ ng xâm lược” - về ”báo về để” trước (rời mặt
đoàn báo về nhân dân). Nhưng người Việt thấy cảm, quan tâm đến hoạt
động của để ng cảm quy - nhìn ra, dường như báo xấp ngang hàng,
để ng hàng về (kẻ thù) ”xâm lược bên ngoài...”? cái ”diễn biến hòa
bình” để c gán cho người Việt Hời ngoi, còn cái ”tổ diễn biến” – áp đặt
cho người Việt cùng mặt sự để ng viên ĐCSVN trong nước. Gộp chung
nội dung - ngoi hiện là ”bên phần để” muốn lấy để sự lãnh đạo của
Đảng và chỉ để XHCN Việt Nam!

Cơ quan truyền thông do ông chỉ đạo, luôn phát ra tin bài loại này
nhằm hù dọa để ng viên, cán bộ, nhà chức trách cao cấp nh giác về
”người Việt” đang có âm mưu làm... hiện nhân dân (Việt) nên cần để c
báo về, trong khi lấy ra, việc cảm giác kỳ lạ hiện vào bên tay sai,
bên gián điệp nằm vùng của ngoi bang và bên ”xâm lược bên
ngoài”!

Trên thực tế, đã có mặt sự kỳ lạ của người Việt đóng góp, chỉ ra
nhưng khi khuyến khích của để ng cảm quy đã không thấy (hoặc cảm tình
không thấy) sai lầm trong việc truyền an dân. Đây là tâm lòng của dân
Việt để về nhiệm vụ người lãnh đạo đất nước, mong họ làm tốt hơn trong
vai trò của mình trước quốc dân để ng bào. Họ hoàn toàn không phải kẻ
thù của dân tộc Việt. Kẻ thù đúng nghĩa, đích thực của nhân dân Việt
Nam là bên xâm lược ngoi bang!

Đ i chi u v i tình hình di n bi n trong th i gian qua, đ ng c m quy n qu là ch a th c s b o v đ c ch quy n toàn v n lãnh th , b o v đ c nhân dân (c th là Ng dân)... T t nhiên toàn dân Vi t cũng hi u rõ nh ng khó khăn do hoàn c nh, do ch quan ho c khách quan mà Đ ng CSVN đang đ i di n . H n n a, k xâm l c th i nay q y quái, nguy hi m ch ng kém b n b n xâm l c trong quá kh n u xét trên t ng quan l c l ng và th i đ i!

Th nh ng đó không ph i là nguyên nhân ch y u, thích đáng đ bào ch a!

Đ o n 2:

”Nh ng đ u ch nh c a ch nghĩa t b n h n nay là ch t o thêm nh ng mâu thu n và xung đ t gay g t trong lòng xã h i t b n đ đ a đ n cu c cách m ng bùng n c a l c l ng th thuy n, tìm tr v ch nghĩa Mác trong m t t ng lai...”

Đây là nh n đ nh, là lu n thuy t ch quan, áp đ t mang tính hoang t ng. Tôi không hi u Ti n sĩ Tri t h c Mác – Lê, Tô Huy R a – phát ki n: Cái l c l ng th thuy n đ làm cách mạng quay v v i ch nghĩa Mác kia là th thuy n nào? Đang và s ở đâu?

Hãy l y Đông Âu – n i ra đ i và t n t i c a kh i XHCN do các ĐCS lãnh đ o (gi đấ tiêu vong) - đ kh o c u : H th ng XHCN Đông Âu tan v , s p đ , ngay l p t c nhân dân Đông Âu thi t l p các chính ph do h t do l a ch n. N i đây, l c l ng th thuy n khá đông - nhanh

chóng hoà vào "dòng thác cách mạng": Họ hoan hỷ đón nhận, xây dựng cuộc đời mới. Xin cung cấp cho tôi những số liệu quan trọng: Bất cứ "thế thuyển" nào đang sống ở các nước có thể biến phát triển – (hay các nước kém phát triển) - cũng xem việc "đổi mới" làm thuê cho nhà tài biến là một niềm vui, là nguồn hạnh phúc. Họ thậm chí coi "lao động là vinh quang". Không đổi mới làm thuê - nghĩa là thất nghiệp - sẽ "đói" (tất nhiên họ và gia đình vẫn đổi mới chính phủ của mình (lấy của nhà tài biến đổi mới hình thức thu các loại thuế) - trừ cấp độ sống).

Vậy thì cái "mâu thuẫn, xung đột gay gắt" – ý muốn nói xung đột do nhà tài biến bóc lột người làm thuê như thời kỳ CNTB mới ra đời - là một mâu thuẫn đã tồn tại xung đột gay gắt kia đã biến chính phủ "của dân, do dân, vì dân" hóa giải. Chắc chắn biến mang trí tuệ, sức lực và tài sản của mình ra kinh doanh, sản xuất để đưa đến nước của họ tiến lên. Nhưng họ chỉ có thể thu vài lợi nhuận vài ba chục phần trăm, còn lợi nhuận pháp luật phải chi trả lợi nhuận cho người làm thuê, đóng các loại thuế hiêm, các loại thuế phúc lợi an sinh xã hội ... Cái "xung đột gay gắt" mà ông Rùa vẫn ra kia đang và sẽ không có nếu nước dân chủ phát triển, nếu thế chế do dân là chính, biến ra - vẫn tồn tại!

Chắc chắn "thế thuyển" - đã sống qua trong chế độ XHCN do học thuyết Mác – Lênin truyền nghiệm - trong quá khứ và đổi mới sống trong chế độ "Tổ biến duy chế" - hiện tại, đã đi đầu tiên để so sánh, nhận ra rằng quy luật đó là: Sẽ không bao giờ nghe lợi xúi dục của bất cứ ai để biến thế chế họ đang sống, biến làm việc, chế độ lợi nhuận đang cho họ và gia đình cảm ăn, áo mặc (...).

Tất nhiên - người lao động nói chung chắc không chỉ "thế thuyển" – đã đổi mới Quốc hội – Chính phủ của họ đưa ra các luật lệ để chế độ lòng tham của họ của con người - Chắc chắn riêng nhà tài biến. Tuy thế, có lúc vẫn phải liên kết lợi đòi đổi mới trình công nhân xã hội với chế độ lợi nhuận

công vi c, s n ph m và s c l c b ra, b ng nh ng ki n ngh , th ng thuy t ho c nh ng cu c đình công trong tr t t , ôn hòa, do t ch c Công đoàn (h t b u ra) - lãnh đ o. Các Công đoàn này không b b t c đ ng phái nào ki m ch , thao túng nên ho t đ ng đ c l p, có hi u q a, b o đ m quy n l i thi t th c c a công nhân....

Th i đ i toàn c u hóa, th i đ i c a cu c cách m ng thông tin – khoa h c kĩ thu t, "Th thuy n" không còn đóng vai trò quy t đ nh nh lúc ông Mác ông Lê nin đ a ra h c thuy t c a mình. Bây gi , th thuy n ch đóng m t ph n vai trò khiêm t n. Xã h i hi n đ i còn có nhi u t ng l p quan tr ng khác nh : Công nhân lành ngh kĩ thu t cao, trí th c, nhà khoa h c, nhà giáo, văn ngh sĩ... tham gia xây đ ng đ t n c, quy t đ nh v n m nh c a t qu c h .

M t khác, ch t b n hôm nay có h c th c, trí tu , đã h c đ c kinh nghi m làm gi u, rút ti đ c nh ng tinh hoa trong lu n thuy t Mác – Lê (mà nh ng ng i C ng s n không bi t t n đ ng) đ đi u ch nh hành đ ng, phân ph i l i nhu n m t cách h p lí, hài hòa nh m đi u hòa, gi m nh , đ i đ n tri t tiêu "mâu thu n gắ g t". Th thuy n s không t b n i có mi ng c m mạnh áo đ tr v ki p s ng trong xã h i nghèo đói, b t c m t các quy n c b n c a con ng i mà h đã tr i nghi m, s ng qua.

Th h i: Có con chim nào ra kh i l ng l i t nguy n tr l i n i đã nh t nó? Ch c ch n nhân dân đông Âu, nhân dân Nga - không ai mu n "tìm v ch nghĩa Mác" s ng l i trong ch đ CNXH . Ý ki n ông THR tung ra ch đ t ru mình, ru đ ng chí "cánh h u" v i mình và "hi v ng" ru ng nh ng ng i nh d , c tin!

Chờ nghĩa Mác – Lê nin đã chờ t mờ t lờ n (...) hờ i cuờ i thờ kờ 20 ngày tờ i chính nờ i nó sinh ra, tờ n tờ i, phát triờ n...

Nó đã chờ t lờ n thờ 2 (đờ u thờ kờ 21), khi quờ c hờ i châu Âu ra nghờ quyờ t xác đờ nh: "Đó là tôi ác cờ a nhân loờ i". Có thờ nào đờ ng lờ i đờ c cái thây ma đã 2 lờ n chờ t do hàng trăm triờ u ngờ i tin nó, theo nó 2/3 thờ kờ , rờ i bờ ng tờ nh, nhờ n ra - xuờ ng tay tờ đờo mờ chờn? Tiờ n sĩ THR nhờ n đờ nh nhờ vờ y, thờ c chờ t chờ là bài bờ n tranh cờ bờ ng "cái lờ i" nhờ m thu hút sừ chú ý hờng tranh thờ lá phiờ u bờ u Tờng Bí Thờ ĐCSVN đờ i thờ 14.

Đờ n 3:

"... lý luờ n cờ a Mác và Lênin không sai; chờ có mờ y đờ ng Cờ ng sừ n đã áp đờ ng sai nên thờ t bờ i và nhờ ng thờ t bờ i Đờng Âu hay Liên Xô không phờ i là tờ t cờ "...

Đây là câu nói, là luờ n thuyờ t "cờ c đờan" duy ý chí cờ a ngờ i cờ chờ p bờ o vờ hờ c thuyờ t Mác – Lê và CNXH mờ t cách vờ ng vờ . Nên nhờ : Hờ c thuyờ t này đã bờ mờ y trăm triờ u nhân dân đờng Âu kiên quyờ t rử bờ , vờ t nó vào sờ t rác vì đờ ngờ c lờ i tiờ n trình phát triờ n cờ a lờ ch sừ tiờ n hóa cờ a nhân loờ i, chờ không phờ i do mờ y đờ ng, mờ y kờ lãnh đờ o " áp đờ ng sai" nhờ THR nhờ n đờ nh.

74 năm tờ n tờ i trên liên bang Nga – Sô viờ t (1917 – 1991), nhờ ng ngờ i lãnh đờ o các thờ hờ nờ i tiờ p cờ a ĐCSLX đã đờ nờ c Nga tờ i tờ đờ n đờ : Khi xờ p đờ , hàng trăm triờ u dân Liên Xô

không có bánh mì mà ăn (2) . Các n c (đông Âu) b LX ép đi theo và ngay c VN cũng cùng chung s ph n. Th mà ti n sĩ Tri t h c - R a, v n l n ti ng: "... Mác – Lê nin không sai, ch có m y đ ng CS áp d ng sai...".

Tô Huy R a r t tâm đ c v i mô hình phát tri n c a Trung Qu c. Theo ng m ý c a ti n sĩ R a, đây là mô hình t ng lai, là cái m c đ "th thuy n quay l i tìm v ch nghĩa Mác". Đây là s ng nh n!

Trung Qu c không ph i áp d ng h c thuy t Mác – Lê và CNXH đ ph c h ng đ t n c (...).. T p đoàn lãnh đ o B c Kinh đã nhi u l n kh ng đ nh: Con đ ng xây d ng - phát tri n đ t n c TQ mang b n s c Trung Hoa, không gi ng ai đ th c hi n cu ng m ng làm bá ch th gi i! M u thâm "M n đ ng di t Qu c", "Bành tr ng sâu đo" đã, đang và s đ c h ti p t c áp d ng, th c hi n! Hãy đ a ra m t mô hình c th , thi t th c nh m xây d ng - phát tri n đ t n c g n 90 tri u dân - có b n s c riêng VN (n c nh , có ti m năng, ti m l c, nhân dân anh hùng) thành đ t n c hùng c ng, nhân dân m no h nh phúc, h n là đ a ra nh ng lu n thuy t hoang đ ng làm phân tán suy nghĩ c a c dân t c!

Ngày 8.12.2008, Tr ng ban THR phát bi u trong h i ngh H i đ ng lí lu n qu c gia, nêu lên 6 đi m cho toàn đ ng ph n đ u (3). C ng v i nh ng "c ng hi n" đã đ n trên đây, tháng 1 năm

2009, ông đ c b u b sung vào B chính tr ĐCSVN.

S ki n này d y lên d lu n, cho r ng: Theo ti n l 2 khóa đ i h i 5 và 7: N u ai đ c b u vào B Chính Tr giai đo n áp chót đ i h i t i, s có kh năng làm TBT khoá t i, c th :

- Khoá 5 (1981 - 1986) - Nguy n Văn Linh đ c b u b sung vào BCT – thì đ i h i 6 (1986 - 1991) ông đ c b u TBT ĐCSVN.

- Khoá 7 (11/1993) – Lê Kh Phiêu đ c b u b xung vào BCT, đ i h i khóa 8 (1996 – 2001) LKP là TBT.

Nh n đ nh đó hoàn toàn có c s b m t l : H th ng lí lu n - ch d a, cái x ng s ng c a ĐCSVN là h th ng lí lu n Mác - Lê. Khi kh i XHCN Đông Âu s p đ , h th ng lí lu n Mác – Lê cũng tiêu luôn, ĐCSVN không th ti p t c gi ng ng n c tr c nay v n dùng, đành l y c H Chí Minh làm "ch d a t m", nêu v i m t kh u hi u: "Đi theo con đ ng mà Bác lính yêu đã ch n" r i tri n khai tuyên truy n r m r , đ i m u n n kinh t , h c (m t ít) t TQ, r p khuôn theo ch nghĩa t b n th i kì đ u... Cho t i khi m t (1979), ng i dân Vi t c t công tìm hi u, cũng ch nh n ra c HCM có m y m c l ch s đã đi qua (c t m coi là đo n đ ng - ch không ph i con đ ng):

- Đánh Pháp, đuổi Nhật, đuổi Tưởng (1945), đuổi Tưởng Mao (1967 – 1970) - giành độc lập cho dân tộc – tiến hành công nghiệp đã làm được.

- Đi theo Mô hình mô phỏng tuy nhiên cái mô hình XHCN mà trong quá trình đi theo đã nhìn thấy Liên xô (...) – Không làm được.

- Đi theo Liên Xô – TQ, duy nhập Chủ nghĩa Mác – Lênin vào Việt Nam – Làm được.

- Đánh đuổi người Mỹ - Làm được.

Nhưng rồi các học trò lại phải quay ra cứu nước, xin Địch quốc "kẻ thù xâm lược" (Mỹ) - trả lại nền hòa bình đuổi đi...

Thực tế, khách quan: Cộng HCM cũng có tạo ra những mặt tích cực đáng kể: Việt Nam Tuyên Ngôn Độc lập (1945) hoặc đưa ra bản Hiến pháp đầu tiên, đưa tiên cho chính thể Việt Nam, Dân chủ, Cộng Hòa (1946). Nhưng khi có "vết vùi tiên", các đảng chí, các học trò không làm theo học sớ to tát mà đi tìm cách bản dù vẫn còn sống sống trong hiến pháp hiện nay, mà dù họ vẫn nói "Đi theo người... Sống – làm việc - học tập

theo gương Bác Hồ vĩ đại”!

Vậy thì đâu là con đường mà Bác kính yêu đã chọn để các vị học trò đi theo? Gợi - ”lấy tằm” vì chúng ta tìm ra lí luận. Bây giờ có một tỉn sĩ – tôi xem như lí luận gia hàng đầu của Đảng có ”tuyệt duy mệnh” và ”quan điểm (mệnh) về báo và tư quốc...”!

Tiến sĩ Rùa qua thóc có sức tưởng tượng phong phú, có cái ”mũi thính” hơn người khi nhận ra sự mong muốn của tập đoàn lãnh đạo đang cần học hỏi lí luận. Kết hợp với cái lười biếng nói, dám nói ra những điều mà nhà triết học, nhà khoa học chân chính không thể nói... Ông Tiến sĩ đã có công lập lập học lí luận đang trống, nên được trống dưng ngay.

Dân Trung Hoa coi Tô Tần – Trùng Nhĩ Nghi (300 năm trước CN) là thuyết khách tài giỏi nên đời sau có ai nói giỏi được ví ”Lười Tô Tần”, ”Lười Trùng Nhĩ Nghi” (4). Bởi vì chúng ta nhìn ba tác phẩm, họ đã tạo ra hai học thuyết : Hợp tung (Tô Tần) – Liên hoành (Trùng Nhĩ Nghi) để lĩnh vực soái Trùng Nhĩ Nghi quố 6 nước, rồi hốt vàng mang về ”báo ân... trăn... ban phát”! Sự gia Tô Mã Thiên đánh giá rất cao , xếp họ vào hàng thuyết khách lớn của thời cổ đại. Tuy nhiên, cuối cùng ông vẫn không quên chúng ta nên chú ý của họ bằng một nhận xét xác đáng:

"C hai ng i y (Tô T n và Tr ng Nghi) đ u là nh ng k gian trá, nguy hi m làm sao! (Truy n TT&TN - s kí T Mã Thiên)".

Còn Vi t Nam th i nay...

Cái l i đã mang l i cho ông Tô Huy danh v ng .

Có th cái l i còn t o cho ông vinh quang t t đ nh!

(1) Ch c Tr ng ban Tuyên hu n (có th ì g i là Ban t t ng văn hoá) - t năm 1960 đ n nay do các ông sau đây n m gi : T H u – 26 năm (1960 – 1986); Đào Duy Tùng (1986 – 1991); Nguy n Đ c Bình – 10 năm (1991 – 2001); Nguy n Khoa Đi m (2001 – 2006); Tô Huy R a t 2006 đ n nay.

(2) – Ngày 24 tháng 12 năm 1991 , Liên bang xô vi t chính th c b xoá x . Khi đ n gi phút thiên chúa giáng sinh (oh ngày 25 tháng 12 năm 1991), c Mockba cùng t t c nhà th trên toàn Liên bang nga vang lên ti ng

chuông, cùng lúc có búa liềm trên nóc điện Kremlin hàng xuống, có quốc huy Nga treo trên tường kéo lên. Trong thời gian này dân Nga sống có cảm giác. Hàng ngày từng đoàn người xếp hàng dài để mua thực phẩm, để mua thực phẩm, để mua thực phẩm sâu sắc - rằng rằng xếp hàng trước các cửa hàng lương thực - thực phẩm chế biến sẵn, những cửa hàng trang trí...

(3) - 6 điểm trong bài nói chuyện của THR về cuộc họp

Hội đồng lý luận quốc gia. Thời ngày 8/12/2008 gồm:

Một là, báo và văn học, nghệ thuật, chính quyền, thời gian nhàn nhã toàn văn lãnh đạo;

Hai là, báo và Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chế độ;

Ba là, báo và sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước;

Bốn là, báo và lợi ích quốc gia, dân tộc;

Năm là, báo và an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và nền văn hóa;

Sáu là, giới và nhân dân chính trị và môi trường hòa bình, phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

(4) – **Truyện Tô Tấn** (Lời trích):

Tô Tấn (316? TCN), tên Quý Tấn, người ở Lạc Dương nước Đông Chu, là một biên sĩ đi du thuyết thời Chiến Quốc, nổi tiếng về khả năng du thuyết. Tên gọi truyện ông là hắc

trò của thầy Quách Cốc Thọ, bạn đồng môn với Trần Hưng Nghi, là một trong những đời đi đầu tiên biểu lộ của phái Tung Hoành Gia (liên kết đặc). Tô Thọ đi nhicu nước để xuất vị của hợp tung - liên kết các nước Hàn, Ngụy, Triệu, Yên, Tề, Sở để chống lại nước Tấn. Tô Thọ đưa tiên đề nhgóp vua Tấn lý khả năng du thuyết của mình để thuyết phục. Những Tấn Vọng vương và mọi giới Thợ thủ công nên ghét những người bị nếm không dùng. Tô Thọ lần lần qua nước Triệu, Yên, Hàn, Ngụy, Tề, Sở tiếp tục du thuyết. Trong thời gian ở nước Triệu, Tô Thọ sẽ Tấn đánh Triệu liên triều triều Trần Hưng Nghi kích Trần Hưng Nghi sang làm triều thủ công nước Tấn. Tô Thọ đi qua nước nào cũng dùng tài du thuyết của mình, chỉ ra cho vua các nước thầy cái lỗi của vị của hợp tung. Thế đó các vua đưa tin Tô Thọ muốn sẽ đứng thuyết hợp tung của ông. Tô Thọ được vua Triệu phong làm Tung thủ công và cảm ơn Tô Thọ quố 6 nước. Sau khi vị của hợp tung 6 nước hoàn thành nước Tấn không mang quân đi đánh các nước khác trong vòng 15 năm. Những và sau các nước vì lợi của riêng mình mà phá mình thủ công đem quân đi đánh lẫn nhau. Tô Thọ liên tiếp qua các nước để du thuyết khuyên các nước bãi binh triều lợi thành trì cho nhau. Tô Thọ đi qua các nước, được tiếp với các vua nên luôn phải tìm cách triều thủ công này sang nước khác. Cuối cùng Tô Thọ đưa nước Tấn làm quan, bắt các đời phụ nước Tấn ghét, tranh giành sự tin yêu của Tấn Mãn Vọng nên sai người đi ám sát). Tô Thọ bắt thủ công nước. Vua Tấn tìm hung thủ nhưng không bắt

đồng c. Đến lúc gần chết Tô Tồn nói với Tô Văn ng: "Thôi
chết xin dùng xe xé xác thây mà rao cho : "Tô Tồn vì
Yên mà làm loạn ở Tô, thì thây nào cũng bắt đồng c hung
thây giết thây n."... Vua Tô làm theo. Quên nhiên người giết
Tô Tồn t ra nh n. Tô Môn Văn ng bèn bắt hung thây
mang chém. Sau khi Tô Tồn chết, các em ông là Tô Đới
và Tô Lữ đồng nh đi duy trì việc hòa p tung. Tuy việc hòa p tung
không đồng c nh trộm c nh ng Tô Đới và Tô Lữ đồng làm
quan và đồng c coi trộm ng ở các ch h u phía đông...
Truyện Trộm ng Nghi (Lỗi trích theo Sơ kí Tô Mã Thiên):

T Trộm ng Nghi là người n c Ng y. Trộm c cùng Tô Tồn
theo học Qu C c tiên sinh. Tô Tồn t cho mình kém
Trộm ng Nghi về học thuật. Trộm ng Nghi học xong đi du
thuyết các ch h u. Nghi có l n theo tộm ng qu c n c S
u ng r u, sau đó tộm ng qu c n c S m t ng c bích.
Môn học cho Trộm ng Nghi, nói:

- Nghi nghèo không có nghề ng ng gì, nh t đồng nh h n l y
tr m ng c bích của tộm ng quân. Họ bắt Trộm ng Nghi
đánh vài trăm roi, Nghi không nh n t i. Họ tha cho. Về
Nghi nói: Họ ! Nếu chàng không đồng c sách đi du thuyết thì
sao đồng n n i ph i cái nh c này?

Trộm ng Nghi b o v : Nhìn xem lỗi i ta còn không?

V c i: L i còn.

Nghi nói: Đồng c r i?

...

Tô T n ti p t c đi du thuy t. Không bao lâu thuy t ph c đ c Tri u V ng theo h p tung và c m đ u vi c h p tung (liên k t theo chi u d c) v i các n c. Song ông ta s n c T n đánh ch h u, s h ng m t Tung c. Nghĩ, không ai có th c m quy n T n ngoài Tr ng Nghi, Tô T n bèn sai ng i g i ý cho Tr ng Nghi : Ông tr c quen Tô T n, nay T n đã c m quy n, sao ông không đ n ch i nh giúp đ đ t chí nguy n c a mình.

Tr ng Nghi nghe l i ng i kia, sang Tri u, đ a danh thi p xin y t ki n Tô T n, ...T n ti p ki n Nghi, đ Nghi ng i d i th m, cho Nghi ăn c m c a h ng đ y t nà ng h u, m ng nhi c Nghi: Tài năng nh ng i mà l i đ kh n nh c th à? Ta không ph i là không th nói đ ng i đ c giàu sang, nh ng ng i không đáng đ c dùng, r i đ u i đi.

Tr ng Nghi không ng l i b b n s nh c nên t c gi n. Nghĩ : ch h u không đâu có th nh đ c, ch có n c T n m i làm kh đ c Tri u, Nghi bèn đi vào T n. Khi Nghi đi, Tô T n b o môn h : Tr ng Nghi là hi n sĩ trong thiên h , ta không th b ng. Nay ta may đ c dùng tr c, mà ch có m t mình Tr ng Nghi là có th c m quy n binh T n. Song anh ta nghèo, không có cách gì đ ti n thân. Ta s anh ta ham cái l i nh mà không thành đ t, cho nên m i đ n làm nh c đ trêu t c. Ng i hãy vì ta giúp ng m ông y. Tô T n l i xin v i Tri u V ng xu t ti n c a xe ng a th c hi n ý đ : Cho ng i lén lút theo Tr ng Nghi, c cùng nhà tr , làm quen. Khi đã thân m t,

ngồi kia đưa ra cho Nghi tiễn biệt, Nghi muốn gì thì chu cấp cho ngay... Trông Nghi như vậy dường như yên tâm hơn Huân Vượng. Huân Vượng cho làm khách khanh, cùng bàn mưu đánh chiếm hủ. Ngồi môn hạ của Tô Tiên thấy vậy bèn tản giả ra đi. Trông Nghi hỏi: Như ông, ta mới dường như hi vọng, nay sắp báo nên sao ông lại đi?

Ngồi kia bây giờ mới nói: Không phải tôi biết ngài đâu, biết ngài là Tô Quân. Tô Quân lo Tiên đánh Triêu, hừng mắt điếu như chớp tung. Lại cho rằng ngoài ngài ra, không ai có thể nắm được quy luật biến chuyển của Tiên, cho nên trên trời ngài rồi ngẫm sai tôi theo hủ hủ thì cấp cho ngài làm trấn mưu của Tô Quân. Nay ngài đã dường như dùng, tôi xin và báo tin.

Trông Nghi ngó ra: Than ôi? Thì là ta mới mưu Tô Quân mà không biết, rõ ràng ta không bằng Tô Quân. Ta lại mới dường như dùng, làm sao nghĩ đến việc đánh Triêu dường như? Ông tiễn Tô Quân hủ ta. Trong thời còn Tô Quân, Nghi đâu dám nói chuyện đánh Triêu? Vậy lại, Tô Quân còn dường như, Nghi dám làm trò gì dường như?

Sau khi làm thỏa mãn lòng của Tiên, Trông Nghi bèn viết thư hạch báo trông quách của Sĩ: “Trông ta theo ngẫm như uổng rầu, ta không lấy trộm ngọc bích của ngẫm, ngẫm đánh đòn ta. Ngẫm hãy lo gì nên cho khéo, ta sẽ có ngày lấy trộm thành của ngẫm dường như”.

...

Đột Ba và đột Thúc đánh nhau, đột dường như cứu cứu Tiên. Tiên Huân Vượng muốn đem quân đánh Thúc, nhưng ngại

đồng nghĩa sẽ hi vọng m trở, như hợp khó đi. Hàn lại đến xâm lược; muốn đánh Hàn trở lại, sau sẽ đánh Thổ, như sẽ không lại; muốn đánh Thổ trở lại như sẽ lại Hàn đánh úp T. Huân V. đồng nghĩa do đó chia quy. T. Mã Thác cùng Tr. đồng nghĩa Nghi tranh luận về nước mất Huân V. đồng nghĩa. T. Mã Thác muốn đánh Thổ. Tr. đồng nghĩa Nghi nói: Chúng ta đừng đánh Hàn.

Huân V. đồng nghĩa hỏi: Xin nói tôi sao?

Nghi giải thích: Thân với Ngụy, làm bạn với Sở, đem quân xuống Tam Xuyên, ngăn chặn cửa Thập Cốc, làm cho đồng nghĩa đến Lưu. Ngụy cắt đứt Nam Dương, Sở đến gần Nam Trừng, T. đánh Tân Thành, Nghi đồng nghĩa đến gần ngoại đồng nghĩa cửa hai Chua, trách tôi Chu V. đồng nghĩa xâm lược đến cửa Sở, Ngụy. Chu tôi biết không thể cứu được tôi phải đem đồ báu và chín voi ra. Giỏi lý chín voi, cảm lý đưa đi, sẽ sách, lý th. thiên tôi đưa ra như cho thiên hạ, thiên hạ ai dám không nghe theo! Lý là nghiễm nhiên đồng nghĩa. Nay Thổ là nước xa tới về phía Tây, và thuộc hàng Nhung, Địch. Ta làm lính mới, dân chúng vui vẻ như không đến đến nơi danh: đồng nghĩa đến cửa nó không đến đến làm lại. Thổ nghe nói “tranh danh ở triều, tranh lợi ở chỗ”. Nay Tam Xuyên, Chu Thổ tôi là triều và chỗ cửa thiên hạ, mà đến V. đồng nghĩa không tranh, lợi tranh Nhung, Địch, th. là còn cách xa V. đồng nghĩa nghiễm nhiên. T. Mã Thác phân bác lại: Không phải. Thổ nghe nói: vua muốn nước giàu thì cắt đồng nghĩa ruộng đất; vua muốn binh mạnh thì cắt đồng nghĩa dân giàu; vua muốn làm V. đồng nghĩa

thì cần phải có các rừng lớn. Có ba điều này thì nghiệp vụ sẽ
sẽ theo sau. Nay nhà vua đặt nhà, dân nghèo, cho nên
thần muốn làm việc để trả ơn. Nay Thần là người xa tít về
phía Tây và là trưởng các dân Nhung, Địch, đang có
lo ngại Kiết, Trại. Lý binh Thần đánh người khác nào
khiến sai lang đầu đàn dê? Đều có đặt người để để
rừng người, lý của người để để làm dân giàu, nuôi binh
sì không thì đặt dân chúng mà họ đã theo phục. Đánh
để mất người mà thiên họ không cho là báo; đều có họ từ
vùng Tây Hạng mà thiên họ không cho là tham. Thần là ta
làm một việc mà có công danh lớn thế, lý còn có cái tình
là trả báo, ngăn lo ngại nhà. Nay ta đánh Hàn tể tướng suy bại
thiên tướng, là danh không tể tướng, mà vị tướng đã có lý, lý mang
cái tình bất nghĩa. Đánh người thiên họ không muốn
đánh, thì tể tướng nguy về Thần xin bày rõ thế này. Chu là tôn
thể tướng trong thiên họ, Thần là người thân thiện với Hàn. Chu từ
biết mất chín việc, Hàn từ biết mất để Tam Xuyên. Hai
người này chung sức hợp mưu, để đưa vào Thần, Triêu mà
cùng hòa với Sở, Ngụy. Bởi họ không thể ngăn họ lý chín
việc cho Sở, lý để cho Ngụy. Thần báo nguy là thế này.
Không báo đánh Thần là kẻ vô nhân.

Huống Vọng nghe lý Thần Mã Thác: Phàm, quí nhân xin
nghe nhà ngói.

Rồi đem binh đánh Thần...

...

Tô Thần đặt lúc chết còn báo oán người giết mình như
báo ân cũng rất kỳ lạ. Khi ông để làm Tể tướng quí có

qua L c D ng li n đem nghìn vàng phân tán cho h hàng bè b n. Khi tr c ông có vay ng i khác m t trăm quan ti n làm v n đ n khi phú quý báo đáp m t trăm nén vàng.

Tô T n, Tr ng Nghi đ c ng i đ i sau coi tr ng v tài du thuy t, ng i có tài ăn nói th ng đ c ví nh "l i Tô T n"

"Tô T n n i d y t ch n làng xóm, h p tung sáu n c. Đi u đó ch ng t tri th c c a ông ta có ch h n ng i"(SK TMT)

Nh ng m t khác vì vì c H p tung - Liên hoành c a Tô T n và Tr ng Nghi ch có m c đích ch y u làm l i cho b n thân h nên S gia k t lu n:

"C hai ng i y đ u là nh ng k gian trá, nguy hi m làm sao!".